

Hösten vid skolan, sida 1

Hösten är sinnenas årstid. Luften blir kylig och färgerna skarpa. Sommarens grönska förvandlas till explosioner i regnbågens alla färger. Naturen gör sig redo för att vila. När träden står nakna jobbar mikroorganismerna stenhårt med att sluta kretsloppet – de bruna bladen bryts ned och ny jord bildas. Och i trädens grenar förbereds redan knopparna till nästa vår.

Hösten innebär flyttning för fåglarna. Det är dags att söka sig söderut mot varmare platser – och på vägen passerar många Oset och Rynningeviken. Här tar fåglarna en paus och minglar lite innan det är dags att fortsätta. Vissa fåglar väljer att stanna i Sverige över vintern. Det är tufft, men ger dem chans att vara först på plan när våren kommer. Vissa stannfåglar, och andra djur som är vakna under vintern t.ex. ekorren, har bråda tider med att lägga upp matförråd inför vintern. Andra djur, som björnen och igelkotten, börjar sitt sökande efter en bra övervintringsplats.

En sak är säker. Det råder febril aktivitet i naturen under hösten! Ta med dina elever ut och testa, prova, undersök, titta och lyssna.

Låna gärna av tipsen på sida 2.

Det finns ett särskilt lärarblad för dig som vill ta med dina elever till Oset och Rynningeviken. Det heter ”Hösten i Oset och Rynningeviken” och finns att hämta på Naturskolans hemsida.

Här kan du hämta fler tips:

Världsnaturfondens hemsida med tips, undervisningsmaterial, tävlingar och möjlighet att bli naturvaktare www.wwf.se/naturvaktarna

Hemsida till nationellt resurscentrum för biologi och bioteknik. Tips på övningar och projekt. Titta på ”förskola, gr 1–6” eller ”hands-on-tips”. Du kan även prenumerera på tidningen ”Bi-lagan” – kan verkligen rekommenderas och kostar inget www.bioresurs.uu.se

Matig hemsida till Lunds naturskola. Kolla in ”naturskolebladen”! www.naturskolan.lund.se

Väntande, spännande natur, Rapp.

Året-runt-floran, Holmberg och Rapp.

Trädens knoppar – lär dig känna igen, Rapp.

Hösten vid skolan, sida 2

Förslag på saker att göra och lära om hösten

- Ställ ut en stor kruka med blomjord. Blomjorden är steril och innehåller inga ogräsfröer. Följ sedan utvecklingen i krukans under ett år. Alla växter som dyker upp i krukans har alltså spridits dit av naturen. Vilka växter kommer upp? Hur har de hamnat där? Kanske kan klassen delas in i grupper som har varsin kruka. Då blir det extra spännande.
- Låt eleverna samla ett eller ett par olika löv. Märk löven genom att knyta ett plastband runt skaftet. Eleven skriver sitt namn på plastbandet och sedan lägger ni ut löven på en bra plats där de får vara i fred. Titta till löven med jämna mellanrum och se hur det går med nedbrytningen. Låt eleverna föra protokoll t.ex. i tabellform. Beskriv med ord, procentsats eller rita hur många procent av bladet som är kvar!
- Lagg något ”naturligt” i en ogenomskinlig tygpåse. Det kan vara löv, pinnar, jord, mossa, stenar etc. Eleverna står i en ring och får i tur och ordning känna i påsen. De ska med adjektiv beskriva det som är i, t.ex. våt, mjuk, knövlig, skön, platt ... Den i ringen som tror sig veta vad det är i påsen sätter fingret på näsan men säger inget. När några har beskrivit så kollar man vad resten tror att det är, en i taget eller alla på en gång. Är barnen väldigt små får man låta alla känna, det blir för svårt annars.

Skålsvamp

Bägarlav